

REGULAMIN PROGRAMU „OTWARTA NAUKA”

Przedmiotem regulaminu jest określenie zasad i trybu przyznawania dofinansowania w zakresie upowszechniania i promocji działalności naukowej w ramach programu „Otwarta Nauka”. Polska Akademia Nauk zwana dalej „PAN”, realizując zadania służące rozwojowi nauki w Polsce, wspiera finansowo upowszechnianie i promocję działalności naukowej, w tym w skali międzynarodowej, a także zadań związanych z utrzymaniem zasobów kulturowych o dużym znaczeniu społecznym, przyczyniające się do wzrostu zasięgu i widoczności PAN.

§1. Wnioskodawcy i zakres wsparcia

1. Z wnioskiem mogą wystąpić:
 - 1) wchodzące w skład korporacji uczonych PAN:
 - a. wydziały
 - b. oddziały
 - c. komitety naukowe i problemowe
 - d. Akademia Młodych Uczonych
 - 2) kierujący komórkami Kancelarii Akademii.
 - 3) utworzone przez PAN pomocnicze jednostki naukowe i inne jednostki organizacyjne.
2. Wsparciu podlega dofinansowanie następujących kategorii przedsięwzięć:
 - 1) Zadanie z zakresu działalności wydawniczej, w tym:
 - a. Wydawanie czasopisma naukowego, którego PAN jest właścicielem lub współwłaścicielem;
 - b. Wydanie publikacji zwartej (np. monografii).
 - 2) Upowszechnianie, promowanie i popularyzowanie osiągnięć naukowych, w tym organizacja:
 - a. Konferencji naukowej;
 - b. Warsztatu/szkoły letniej;
 - c. Wystawy;
 - d. Innego wydarzenia dla szerszego kręgu odbiorców (np. Noc Muzeów, konkursy, udział w festiwalach naukowych, promocja i popularyzacja nauki w środkach masowego przekazu i Internecie, zakup dostępu do baz danych).
 - 3) Sporządzanie ekspertyz, opinii i ocen naukowych.
3. Wsparcie dokonywane jest zgodnie ze złożonym wnioskiem, zaakceptowanym elektronicznie przez kierującego podmiotem wymienionym w ust. 1.
4. Wszelkie szczegółowe informacje na temat trybu i terminów składania wniosków umieszczone są na stronie PAN.
5. Minimalna kwota ubiegania się o dofinansowanie wynosi 2 tys. zł.

§2. Tryb składania i oceny wniosków

1. Wniosek składany jest w systemie elektronicznym (dostępnym na stronie PAN) do Biura Upowszechniania Nauki i Wydawnictw (dalej BUN), które sprawuje obsługę administracyjno-organizacyjną Programu „Otwarta Nauka” PAN.
2. Wnioski należy składać, w terminie od **1 października** do **31 października** danego roku z zastrzeżeniem ust. 17.

3. Składane wnioski dotyczyć muszą pojedynczego przedsięwzięcia z kategorii przedsięwzięć wymienionych w §1 ust. 2, przewidzianych do realizacji w kolejnym roku kalendarzowym.
4. BUN dokonuje formalnej oceny wniosku na podstawie kryteriów wymienionych w §4 ust.1.1). Katalog kosztów kwalifikowanych jest przygotowywany i aktualizowany przez BUN i publikowany na stronie PAN.
5. Wnioskodawca ma prawo do jednokrotnej poprawy złożonego wniosku zgodnie z uwagami formalnymi BUN w terminie 7 dni od otrzymania uwag od BUN.
6. W terminie do 15 listopada wnioski są kierowane (wraz z uwagami BUN) do komisji ds. upowszechniania i promocji działalności naukowej (dalej: Komisja), która w terminie 15 dni dokonuje ich ewaluacji.
7. Komisja powoływana jest decyzją Prezesa PAN na daną kadencję na podstawie art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2020, poz. 1796). W skład Komisji wchodzi wiceprezes PAN jako jej Przewodniczący, po 2 przedstawicieli każdego z 5 wydziałów PAN oraz 1 przedstawiciel Akademii Młodych Uczonych (AMU). Członkowie Komisji są wybierani na zgromadzeniu plenarnym danego wydziału lub AMU. Ich nazwiska zgłasza Prezesowi PAN dziekan Wydziału i przewodniczący AMU.
8. Wnioski rozpatrywane są odrębnie w ramach poszczególnych kategorii określonych w §1 ust. 2.
9. Podziału środków w ramach każdej z kategorii działań określonych w §1 ust. 2. w danym roku budżetowym dokonuje Przewodniczący Komisji (wiceprezes PAN).
10. Komisja dokonuje analizy wniosków podczas zwoływanych przez Przewodniczącego Komisji posiedzeń stacjonarnych w siedzibie PAN z jednoczesną możliwością uczestniczenia w obradach jej członków w sposób zdalny za pośrednictwem systemu informatycznego PAN. W posiedzeniach Komisji, obok jej członków, uczestniczą także pracownicy BUN jako personel pomocniczy. Obradom przewodniczy Przewodniczący Komisji, zaś do ważności obrad wymagane jest uczestnictwo w posiedzeniu ponad 50% członków Komisji.
11. Analiza poszczególnych wniosków odbywa się na podstawie rekomendacji dokonywanej w formie omówienia wniosku przez członka-sprawozdawcę, którym jest członek Komisji kompetentny w dyscyplinach lub dziedzinie, których dotyczy wnioski.
12. Przy referowaniu wniosku członek-sprawozdawca uwzględnia kryteria oceny i przyznawania środków określone w §4 oraz proponuje ostateczną kwotę dofinansowania wniosku lub jego odrzucenie. Rekomendacja podlega przegłosowaniu w formie jawnej przez wszystkich członków Komisji obecnych na posiedzeniu i jest wiążąca w przypadku uzyskania 75% głosów za. Proponowana kwota dofinansowania nie może być wyższa od wnioskowanej.
13. Po posiedzeniu stacjonarnym na podstawie kryteriów z §4 ust.1 i 2 członkowie Komisji oceniają wszystkie wnioski w przeznaczonym do tego działania systemie informatycznym. W głosowaniu nie bierze udziału Przewodniczący Komisji (wiceprezes PAN). Członkowie Komisji nie biorą udziału w głosowaniu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów, a także po zgłoszeniu Przewodniczącemu niekompetencji w dyscyplinach lub dziedzinie, których dotyczy wnioski.
14. Na podstawie przyznanych przez członków Komisji punktów (średnia z liczby punktów przyznanych przez wszystkie osoby głosujące) tworzona jest lista rankingowa wniosków.

15. Na podstawie listy rankingowej Przewodniczący Komisji (wiceprezes PAN) decyduje o wysokości dofinansowania.
16. Informacje o wysokości przyznanego dofinansowania na realizację zadań z Programu „Otwarta Nauka” bądź odmowie jego przyznania są przekazywane do wnioskodawców niezwłocznie po zakończeniu prac Komisji.
17. Po dokonaniu oceny wniosków w sytuacji kiedy w budżecie Programu „Otwarta Nauka” pozostają niewykorzystane środki finansowe, Przewodniczący Komisji może przyznać dofinansowanie wniosku, który nie został zgłoszony w terminie określonym w § 2 ust. 2, zwiększyć dofinansowanie wniosków już ocenionych przez Komisję lub skierować wnioski do ponownej oceny przez Komisję za pośrednictwem dedykowanego systemu teleinformatycznego. O przyznaniu dofinansowania lub zwiększeniu finansowania wniosków ocenionych, Przewodniczący Komisji informuje Komisję

§3 Rozliczenie przyznanego dofinansowania

1. Wnioskodawca otrzymujący dofinansowania w ramach Programu „Otwarta Nauka” zobowiązany jest do rozliczenia uzyskanego wsparcia finansowego w ciągu 30 dni kalendarzowych po zakończeniu przedsięwzięcia. W przypadku działań, które kończą się po 15 listopada, termin ten ulega skróceniu i jest ustalany indywidualnie (z wyłączeniem czasopism).
2. Rozliczenie dokonywane jest na podstawie przedłożonego raportu w systemie elektronicznym PAN składającego się z części finansowej i części merytorycznej z następującymi **miernikami sukcesu**:
 - 1) Dla wydawnictw:
Zasięg dystrybucji (liczba pobrań lub odsłon materiałów online).
 - 2) Dla wydarzeń (konferencje, wystawy, szkolenia):
 - a. Liczba uczestników (całkowita liczba uczestników wydarzenia);
 - b. Widoczność logo PAN (publikacje, banery, strony internetowe z widocznym logo PAN);
 - c. Zasięg medialny (artykuły, reportaże, posty w mediach społecznościowych).
 - 3) Rozliczenia finansowego dokonuje BUN, do którego składane są raporty i które może wezwać beneficjenta do stosownych uzupełnień lub dodatkowych wyjaśnień.
 - 4) Niezłożenie raportu w terminie lub jego nieprzyjęcie stanowi podstawę do odmowy dokonania przyjęcia kolejnego wniosku o dofinansowanie w ramach Programu „Otwarta Nauka”

§4 Kryteria dotyczące oceny wniosków oraz przyznawania środków finansowych

1. Przy indywidualnej ocenie wniosku brane są pod uwagę następujące kryteria:
 - 1) Formalne:
 - . Spełnienie wymogu złożenia wniosku przez jeden z podmiotów wymienionych w §1 ust. 1 oraz opisanie jego roli przy wydarzeniach współorganizowanych;
 - . Potwierdzenie umieszczenia logotypu PAN (opis we wniosku, gdzie i w jakiej formie zostanie umieszczony logotyp) m.in. na wydawnictwach, materiałach promocyjnych, materiałach konferencyjnych, stronie internetowej itd.
 - . Czy wskazane we wniosku wydatki kwalifikują się do dofinansowania (znajdują się na liście wydatków kwalifikowanych).
 - 2) Ogólne:

- . Znaczenie planowanego przedsięwzięcia dla działalności PAN, jej promocji, integracji i upowszechniania wiedzy i zasad;
 - . Znaczenie planowanego przedsięwzięcia dla dziedziny wiedzy objętej wnioskiem;
 - . Celowość realizacji wnioskowanych zadań;
 - . Przewidywane efekty realizacji planowanych zadań;
 - . Racjonalność przedłożonego kosztorysu;
 - . Prawidłowość wywiązania się wnioskodawcy z podejmowanych uprzednio zadań finansowanych ze środków przeznaczonych Program „Otwarta Nauka”;
 - . Znaczenie roli PAN przy wydarzeniach współorganizowanych z innymi podmiotami spoza Akademii;
 - . Wnoszony adekwatny wkład finansowy przez współorganizatorów w przypadku realizacji zadania przez kilka podmiotów;
 - . Jakość oraz dostępność dotychczasowych efektów w przypadku konferencji cyklicznych;
 - . Szeroki wpływ społeczny i upowszechnianie nauki w społeczeństwie.
- 3) Wniosek oceniany jest na podstawie kryteriów określonych w ust. 1.2) w zakresie od 0 do 5 pkt (w przedziale 0,5 pkt).
2. Dla poszczególnych kategorii przedsięwzięć możliwych do dofinansowania wymienionych w §1 ust. 2, podczas oceny wniosków przez Komisję brane są pod uwagę dodatkowe wymagania i kryteria:
- 1) Działalność wydawnicza – czasopisma:
Dofinansowanie otrzymają tylko publikacje, które potwierdzą, że:
 - a. Prawa majątkowe do zamieszczonych tekstów są uregulowane (deklaracja we wniosku);
 - b. Czasopismo jest dostępne w trybie open access libre lub open access gratis;
 - c. Czasopismo posiada stronę na witrynie Czasopisma PAN i przesyła ostateczną wersję artykułów w formacie PDF oraz metadane artykułów;
 - d. Artykuły polskojęzyczne zawierają streszczenia angielskie;
 - e. Do wniosku został dołączony raport informujący m.in. o terminowości wydawania czasopisma.
 - 2) Dodatkowe informacje dotyczące składania wniosków (czasopisma):
 - a. W pierwszej kolejności dofinansowanie dotyczy czasopism, które są indeksowane w uznanych międzynarodowych bazach bibliograficzno-abstraktowych, czy też znajdują się na liście czasopism punktowanych ministerstwa odpowiedzialnego za naukę. Wartość tych indeksów i punktów ma znaczenie przy ocenie wniosku; Komisja będzie uwzględniała opinie wydziałów PAN dotyczące wydawanych czasopism. Dla czasopism humanistycznych należy uwzględnić opinie środowiskowe, w tym stosownych komitetów;
 - b. W przypadku wniosków o dofinansowanie nowych czasopism brane będą pod uwagę następujące kryteria: międzynarodowy skład redakcji, liczba publikujących autorów zagranicznych, język publikacji, tematyka publikacji. Nowe czasopisma powinny mieć pozytywną opinię Dziekana lub Przewodniczącego Rady Kuratorów odpowiedniego dla tematycznego

zakresu czasopisma. Dla czasopism humanistycznych zastosowanie mają zapisy z podpunktu a.;

- c. Dofinansowane są prace redakcyjne oraz tzw. skład i łamanie. Pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania danego tytułu pozostaje po stronie redakcji;
 - d. Wynagrodzenie za wykonywane przez redakcje prace powinno być zgodne z cennikiem prac redakcyjnych dotyczących publikacji wydawanych przez PAN podanym na stronie <https://pan.pl/finansowanie-upowszechniania-nauki>. Dofinansowanie nie obejmuje wynagrodzenia dla autorów artykułów. PAN nie pokrywa kosztów recenzji;
 - e. Polityka wydawnicza PAN ma na celu zapewnienie wszystkim redakcjom czasopism dodatkowych narzędzi wspierających proces redakcyjny: editorial system, program antyplagiatowy, dostęp do bazy recenzentów, zakup numerów DOI etc. Stąd koszty tych działań nie stanowią elementu składanych wniosków;
 - f. W celu zapewnienia efektywnej współpracy przy wydawaniu czasopism redakcje ze swojego grona powinny wyznaczyć osobę odpowiedzialną za współpracę z PAN, w tym z BUN;
- 3) Działalność wydawnicza – publikacje zwarte:
- Dofinansowanie otrzymają tylko publikacje spełniające wszystkie poniższe warunki:
- a. Publikacja jest dostępna nieodpłatnie;
 - b. Publikacja posiada dwie recenzje niezależnych recenzentów, w szczególności tzw. double blind Review;
 - c. Publikacja będzie udostępniona na witrynach/platformach/stronach internetowych PAN w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od daty jej publikacji;
 - d. Redakcja podpisała/podpisze umowy z autorami zabezpieczające prawa do wydania publikacji przez PAN w wersji elektronicznej i drukowanej.
- 4) Organizacja konferencji naukowej:
- a. Konferencje powinny przyczyniać się do upowszechniania osiągnięć nauki oraz integracji ośrodków i środowisk naukowych;
 - b. Dopuszcza się organizację konferencji w formie: stacjonarnej, hybrydowej oraz zdalnej (on-line);
 - c. Dofinansowanie nie może obejmować wynagrodzeń uczestników konferencji oraz ponoszonych przez nich kosztów indywidualnych, takich jak podróże do miejsca konferencji, hotele itd. Wyjątek stanowi ograniczona liczba tzw. „invited speakers”;
 - d. W pierwszej kolejności dofinansowane będą konferencje, których głównym bądź jedynym organizatorem jest podmiot wymieniony w §1 ust. 1;
 - e. Preferowane będzie dofinansowanie przez PAN konferencji współorganizowanych z innymi podmiotami (zwłaszcza jednostkami naukowymi) na podstawie umowy o współorganizacji konferencji;
 - f. Dofinansowane przez PAN będą konferencje współorganizowane z innym podmiotem (zwłaszcza jednostką naukową) na zasadach porozumienia, tj.

bez przekazywania środków finansowych pomiędzy stronami, a jedynie z poniesieniem przez każdą ze stron wyszczególnionych kosztów organizacji konferencji;

- g. Współorganizatorzy konferencji są zobligowani do zamieszczania m.in. w materiałach konferencyjnych, promocyjnych oraz na stronie internetowej informacji o współorganizowaniu konferencji przez PAN, w szczególności poprzez zamieszczenie logotypu PAN;
- h. Wnioski powinny zawierać merytoryczny opis konferencji, program, cel, jasno określony podział prac pomiędzy współorganizatorami oraz informacje na temat form i zasięgu upowszechniania wyników konferencji, a także prawidłowo przygotowany kosztorys;
- i. PAN nie będzie dofinansowywać publikowania materiałów konferencyjnych, tzw. abstraktów, w wersji elektronicznej. Dofinansowanie innych materiałów konferencyjnych (np. przewodników terenowych itp.) wymaga dodatkowego uzasadnienia we wniosku;
- j. Wnioski o dofinansowanie materiałów pokonferencyjnych w formie publikacji zwartej, tzn. zawierającej rozwinięte teksty i materiały prezentowane podczas konferencji, należy składać we wnioskach o dofinansowanie działalności wydawniczej. Wnioski te Komisja ocenia według zasad obowiązujących dla działalności wydawniczej;
- k. W przypadku publikowania materiałów konferencyjnych, posterów i materiałów pokonferencyjnych uregulowanie praw autorskich należy do organizatora;
- l. Jeśli istnieje taka możliwość, konferencje powinny być organizowane w salach konferencyjnych zarządzanych przez PAN i jej jednostki organizacyjne;
- m. Organizatorzy konferencji są zobligowani do obowiązkowego uwzględnienia w kosztorysie opłaty konferencyjnej pobieranej od uczestników;
- n. Ze środków Programu „Otwarta Nauka” nie są pokrywane koszty uroczystych kolacji, pobytu uczestników (z wyjątkiem warsztatów), koszty narzutu uczelni itd.;
- o. Organizator lub współorganizator zobowiązany jest dostarczyć do PAN wszystkie materiały konferencyjne i promocyjne, na których umieszczono logotypy PAN (w wersji elektronicznej) oraz zdjęcia gadżetów z logo PAN oraz zdjęcia rozmieszczenia nośników identyfikacji wizualnej PAN (roll-up, ścianka).

5) Organizacja warsztatu/szkoły:

- a. Priorytetowo dofinansowywane są warsztaty oraz szkoły młodych naukowców, przyczyniające się do kształcenia młodego pokolenia badaczy;
- b. Dofinansowanie nie może obejmować wynagrodzeń wykładowców. Wyjątek stanowią tzw. „invited speakers”;
- c. Dopuszcza się organizację warsztatu w formie: stacjonarnej, hybrydowej oraz zdalnej (on-line);
- d. W pierwszej kolejności dofinansowane będą warsztaty oraz szkoły, których głównym bądź jedynym organizatorem jest podmiot wymieniony w §1 ust. 1.

- e. Preferowane będzie dofinansowanie przez PAN warsztatów oraz szkół współorganizowanych z innymi podmiotami na podstawie umowy o współorganizacji;
 - f. Dofinansowane przez PAN będą warsztaty oraz szkoły współorganizowane z innym podmiotem na zasadach porozumienia, tj. bez przekazywania środków finansowych pomiędzy stronami, a jedynie z poniesieniem przez każdą ze stron wyszczególnionych kosztów organizacji warsztatu oraz szkoły;
 - g. Wnioski powinny zawierać merytoryczny opis warsztatu lub szkoły, program, cel, jasno określony podział prac pomiędzy współorganizatorami oraz informacje na temat form i zasięgu upowszechniania wyników, a także prawidłowo przygotowany kosztorys;
 - h. W przypadku publikowania materiałów z warsztatu lub szkoły uregulowanie praw autorskich należy do organizatora/współorganizatora;
 - i. Organizator/współorganizator zobowiązany jest dostarczyć do PAN materiały warsztatu lub szkoły, jak i materiały promocyjne, na których umieszczono logotypy PAN;
 - j. Ze środków Programu „Otwarta Nauka” nie będą pokrywane koszty uroczystych kolacji, koszty narzutu uczelni itd.;
 - k. Organizator lub współorganizator zobowiązany jest dostarczyć do PAN wszystkie materiały konferencyjne i promocyjne, na których umieszczono logotypy PAN (w wersji elektronicznej) oraz zdjęcia gadżetów z logo PAN oraz zdjęcia rozmieszczenia umieszczenia nośników identyfikacji wizualnej PAN (roll-up, ścianka).
- 6) Organizacja wystawy:
- a. Celem wystawy jest popularyzowanie i upowszechnianie osiągnięć nauki w społeczeństwie, zwłaszcza wśród młodzieży;
 - b. Wystawa powinna charakteryzować się wysokim poziomem merytorycznym oraz atrakcyjną formą prezentowanych tematów;
 - c. Organizator lub współorganizator zobowiązany jest dostarczyć do PAN wszystkie materiały konferencyjne i promocyjne, na których umieszczono logotypy PAN (w wersji elektronicznej) oraz zdjęcia gadżetów z logo PAN oraz zdjęcia rozmieszczenia umieszczenia nośników identyfikacji wizualnej PAN (roll-up, ścianka).
- 7) Organizacja innego wydarzenia:
- a. Realizowane przedsięwzięcie musi odpowiadać zakresowi działalności upowszechniającej naukę (np. publikacje o charakterze upowszechniającym i promocyjnym, festiwale nauki, wykłady, pokazy, odczyty, zakup baz danych). Powinny one z założenia poruszać aktualne problemy naukowe, jak również problemy gospodarcze i społeczne. Powyższe zadania będą oceniane indywidualnie przez Komisję. Kosztorys powinien być racjonalny, a koszty związane z merytorycznymi aspektami wydarzenia;
 - b. Organizator lub współorganizator zobowiązany jest dostarczyć do PAN wszystkie materiały konferencyjne i promocyjne, na których umieszczono logotypy PAN (w wersji elektronicznej) oraz zdjęcia gadżetów z logo PAN oraz zdjęcia rozmieszczenia umieszczenia nośników identyfikacji wizualnej PAN (roll-up, ścianka).

8) Ekspertyza, opinia, ocena naukowa:

- a. Dofinansowane będą przede wszystkim te ekspertyzy, opinie i oceny naukowe, które powstają na zamówienie organów PAN, rządu i innych instytucji państwowych oraz organizacji społecznych. Zamówienie ekspertyzy przez podmiot spoza PAN wymaga od niego deklaracji sfinansowania ekspertyzy;
- b. Ekspertyza, opinia, ocena naukowa powinna być skierowana do konkretnej grupy odbiorców, a jej temat należy jednoznacznie określić. We wniosku należy podać nazwiska wykonawców – osób lub zespołu odpowiedzialnego za jej opracowanie. Konieczne jest również określenie formy i zasięgu upowszechniania ekspertyzy, opinii, oceny naukowej;
- c. Finansowane będą przede wszystkim koszty związane ze sporządzaniem ekspertyzy, opinii, oceny naukowej a jedynie w uzasadnionych przypadkach: honoraria autorskie;
- d. Możliwe jest wydanie ekspertyzy, opinii bądź oceny naukowej w formie publikacji według kryteriów wyszczególnionych w ust. pkt. 2.2 – Publikacje zwarte.

§5 Komunikowanie działań

- . Wszyscy wnioskodawcy oprócz kategorii *Działalność wydawnicza – czasopisma i publikacje zwarte* są zobowiązani do przesyłania na 7 dni przed realizacją działania do Rzecznika Prasowego PAN zestawu materiałów prasowych: informacji o szczegółach działania finansowanego z Programu „Otwarta Nauka” wkładu merytorycznego do informacji prasowej, wpisów na social media, logotypy, infografiki, zdjęcia.
- . Dodatkowo, w przypadku eventów i konferencji, w terminie do 3 dni od zakończenia eventu lub konferencji, beneficjenci są zobowiązani przelać zdjęcia dokumentujące realizację działania.
- . Wnioskodawcy, którym przyznano dofinansowanie zobowiązani są do informowania o tym, że działanie wspiera PAN, czyli umieszczenia logotypu PAN oraz informacji: „Projekt dofinansowany ze środków Polskiej Akademii Nauk” na wydawnictwach, materiałach konferencyjnych, szkoleniowych, stronach internetowych.